

Posudek konzultantky na rigorózní práci

Mgr. Ondřeje Kafky

na téma:

Strany exekučního řízení – vybrané otázky

Autor předkládá k hodnocení rigorózní práci o rozsahu 104 stran vlastního textu. Přílohami práce jsou seznam zkratk, přiměřeně obsáhlý seznam použité literatury, právních předpisů a judikatury, resumé v anglickém jazyce a klíčová slova.

Systematiku práce hodnotím jako propracovanou, logickou a věcně správnou. Text je přehledný a zvolená systematika odráží vzájemné souvislosti zkoumaných institutů, a to v adekvátních proporcích.

Po stručné úvodní poznámce se autor věnuje základním pojmům exekučního řízení. Spíše než o pojmový úvod do tématu jde již o autorovo hodnocení exekucí, a to v praktickém srovnání se soudním výkonem rozhodnutí. Autor provádí toto srovnání ve stavu před zásadní novelizací Exekučního řádu a po ní. Klade si přitom racionální otázku, zda zakotvením exekučního řízení v českém právním řádu došlo k posílení právní jistoty ve smyslu pravděpodobnosti vymožení předmětného plnění. Srovnání obou právních režimů provádí autor hledisky rychlosti, určení způsobu provedení, rozsahu inhibitoria, nákladů obou řízení a odvolacích důvodů. Shrnutí pak obsahuje autorův závěr, a to z pohledu obou stran exekučního řízení. Již v těchto partiích své práce prokazuje autor výbornou orientaci v tématu, hloubku svých znalostí a schopnost samostatných analýz (viz například institut relativní neplatnosti právního úkonu povinného za stavu inhibitoria ve smyslu § 44a odst. 1 EŘ).

Další část práce se stručně věnuje obecným otázkám tématu, tj. problematice stran exekučního řízení, resp. též právnímu vývoji postavení stran exekučního řízení. Autor vyslovuje závěr, že exekuční řízení je řízením sporným a argumentuje postavením stran. To však není jediné hledisko, které má vliv na druh řízení. V rámci ústní obhajoby by se proto měl autor k otázce povahy exekučního řízení vyjádřit podrobněji.

Části 4. a 5. hodnocené práce se pak postupně věnují hlavnímu tématu rigorózního úkolu, tj. nejprve postavení oprávněného a posléze postavení povinného. Zvolenou vnitřní systematikou obou těchto

partii autor zdůrazňuje logické odlišnosti postavení těchto subjektů, jejichž zájmy v exekučním řízení jsou zcela protichůdné.

Postavení oprávněného je věnována čtvrtá část rigorózní práce. Autor se přitom odděleně a přehledně zabývá postavením oprávněného ve fázi před nařízením exekuce a ve fázi jejího provádění, vadami exekučního titulu, některými instituty ochrany a obrany oprávněného, vztahu oprávněného a soudního exekutora a konečně pak postavením oprávněného při střetu řízení.

Úvodní teze zdůrazňuje silnější postavení oprávněného oproti povinnému a autor stručně ve prospěch této teze argumentuje, přičemž základem této argumentace je účel řízení. V dalším textu autor opět vychází z předpokladu, že exekuční řízení je řízením sporným. Ohledně návrhu na zahájení exekučního řízení klade autor otázku, zda je třeba návrh podat soudnímu exekutorovi, který má být provedením exekuce pověřen nebo i soudnímu exekutorovi jinému a kloní se k závěru druhému. Dále se autor podrobně zabývá otázkami spojenými se zahájením exekučního řízení (mj. příslušností exekučního soudu a vadami návrhu). Zvláštní poznámky jsou věnovány důkaznímu břemeni oprávněného ohledně existence uložené povinnosti a absence dobrovolného plnění. Rovněž zde autor prokazuje dobrou znalost judikatury, kterou na tomto místě připomíná. Tato stručná poznámka je logickým úvodem pro následující přínosné a originální komentáře autora k trestní odpovědnosti oprávněného. Jde o trestní odpovědnost pro případ, že oprávněný podá návrh na zahájení exekuce, ačkoli je mu známo, že povinný již povinnost vyplývající z exekučního titulu splnil. Autor tento problém uzavírá s tím, že oprávněného pak stíhá nejen povinnost náhrady nákladů exekučního řízení, ale rovněž trestní odpovědnost, a to podle § 209 TZ.

Partii věnovanou postavení oprávněného ve fázi provedení exekuce začíná autor tvrzením, že tato fáze začíná vydáním rozhodnutí o nařízení exekuce, příp. jeho doručením účastníkům řízení. V rámci ústní obhajoby by proto měl vyjasnit rovněž účinky právní moci rozhodnutí o nařízení exekuce. Autorův výklad ustanovení § 35 odst. 2 na str. 20 k oprávnění soudního exekutora začít s prováděním exekuce není správný. Poznámky věnované vadám exekučního titulu hodnotím jako kvalifikované, podložené výbornou znalostí správně zvoleného okruhu pramenů. Pozn. č. 31 na str. 22 práce odkazuje na § 46 OSŘ, který však citovanou úpravu neobsahuje. Jaký konkrétní postup, vedoucí k opravení exekučního titulu, má autor na mysli na str. 25? Kapitola 4.5 se věnuje obraně a ochraně oprávněného. Již samotný název vyvolává otázku, neboť obrana a ochrana jsou tradičně instituty spojované s povinným, který čelí exekučním postupům a má – jak autor v úvodu práce sám akcentuje – slabší postavení. Autor měl oba instituty nejprve jasně pojmově vymezit a tak vyjasnit pochybnosti. Obsahem této je pak kapitoly je přehled institutů, kterými oprávněný čelí některým postupům povinného (mezi ně autor řadí předběžné opatření, odporovatelnost a neplatnost úkonů

povinného, trestní odpovědnost povinného, resp. též exekuce v zahraničí). V souhrnu jde o kvalifikovaný výklad vybraných institutů, zejm. to pak platí o autorových výkladech exekuce v EU, které se věnuje podrobněji. Následující kapitola práce se zabývá vztahu soudního exekutora a oprávněného. Zahrnuje výklady k volbě osoby soudního exekutora, opravě vad návrhu, odpovědnosti soudního exekutora, pořadí exekucí, nákladům exekuce, včetně zálohy a součinnosti oprávněného. I zde jde o kvalifikované výklady, v nichž autor prokazuje výbornou znalost platné právní úpravy i problémů její aplikace a interpretace (viz např. otázku legality rámcových dohod na str. 49). Přínosnou, kvalitně zpracovanou a obsáhlou partií je kapitola 4.7, která se zabývá střetem exekuce a jiných řízení (dědického, insolvenčního a souběžných exekucí).

Část věnovaná postavení povinného je druhou stěžejní partií hodnocené práce. Podobným systematickým přístupem a stejnými metodami jako v části předchozí se autor zabývá i postavením povinného. Nejprve se tedy rozebírá postavení před nařízením exekuce a posléze postavení při provedení exekuce. Následují výklady o ochraně a obraně povinného, některých způsobech maření exekuce z jeho strany a o vztahu soudního exekutora a povinného. Na str. 68 autor opět konstatuje, že postavení oprávněného a povinného není rovné. To by zasluhovalo podrobnější komentář (u totožného tvrzení na str. 80 postrádám zdroj, o který autor své konstatování opírá). V souvislosti s návrhem povinného na odklad exekuce by se autor v rámci ústní obhajoby měl vyjádřit k otázce zjišťování předpokladu, že oprávněný nebude odkladem exekuce vážně poškozen. Přiměřeně podrobně se autor věnuje otázce pasivní legitimace, resp. změny v osobě povinného ve fázi před a po nařízení exekuce.

Celkově však hodnotím i tuto partii práce jako kvalifikovaný výklad předmětných institutů, který přesahuje metodu pouhého popisu platného práva. Autor přesvědčivě argumentuje ve prospěch závěrů, které zaujímá a opírá se přitom o dobrou znalost studijních pramenů, včetně judikatury.

Závěr:

Autor ve své práci prokazuje velmi dobrou orientaci ve zkoumané právní oblasti, kterou zvolil za svůj rigorózní úkol.

Hodnocená rigorózní práce svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování splňuje požadavky kladené na tento druh prací, a je proto způsobilá být předmětem ústní obhajoby.

V Praze dne 5.12.2010

Doc. JUDr. Alena Macková, Ph.D.

konzultantka práce

